

та створення мережевих підприємств, як виникнення нової організаційної форми, сприятиме отриманню повної інформації відповідно до сучасних вимог.

Таким чином, використовуючи інформаційні технології контролю заробітної плати шляхом формування мережевого бухгалтерського обліку можна буде:

- знайти джерела збільшення коштів на формування та використання коштів на оплату праці на основі інформації мережевого бухгалтерського обліку, яка надходитиме із зовнішнього середовища;
- внести обґрунтування рекомендацій щодо зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці, що сприятиме збільшенню офіційної заробітної плати;
- сприяти розвитку мережевих підприємств в конкурентних умовах, що дозволить збільшити обігові кошти на оплату праці, враховуючи при цьому можливі зміни податкового законодавства та спрямовуючи дії контролю від минулого до сучасного в майбутнє.

Перспективи подальшого дослідження слід визначити в напрямку розвитку концепції контролю в сучасних умовах, що забезпечить його здійснення відповідно до поставленої мети. Разом з тим, організація і технологія мережевого обліку та проведення контролю на основі інформації, яка є конфіденційною потребує детальних досліджень, уточнень та формування його методології.

Література

1. Brzezina W. Paradygmaty współczesnej rachunkowości // Zeszyty Teoretyczne Rady naukowej SKwP. – 1999. – nr 51. – S. 43-61;
2. Пушкар М.С. Філософія обліку / М.С. Пушкар. – Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 157 с.
3. Бернетайн Л.А. Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация / Л.А. Бернетайн. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 624 с.
4. Білуха М.Т. Основні напрямки розвитку обліку та контролю за електронною технологією в 21 столітті / М. Т. Білуха // Вісн. КНТЕУ. – 2005.– № 3.– С.13–17.
5. Ситник Р.Ф. Розвиток та застосування інформаційних систем в бізнесі. – 2009.– № 19.– С.24.
6. Шевчук В.О. Контроль господарських систем в суспільстві з перехідною економікою : [монографія] / В.О Шевчук. – К. : КНТЕУ, 1998. – 371 с.
7. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М Кастельс. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
8. Мних Є.В. Інноваційні інформаційні технології в інформаційних процедурах обробки даних бухгалтерського обліку / Мних Є.В. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2010. – С. 13–15.

Надійшла 06.03.2011

УДК 330

І. В. ЛЕВИЦЬКА

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

АМОРТИЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПРИСКОРЕННЯ ПРОЦЕСІВ ВІДТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Розглянуто еволюцію амортизаційної політики держави, вплив амортизації на темпи відтворення та можливості підприємств щодо забезпечення процесів відтворення.

Evolution of an amortization policy of the state, influence of amortization on rates of reproduction and opportunity of the enterprises concerning maintenance of processes of reproduction are considered

Ключові слова: амортизація, норма амортизації, групи основних засобів, методи нарахування амортизації.

Вступ. Забезпечення відтворення виробничого потенціалу підприємства напряму залежить від визначеної державою та підприємством амортизаційної політики. Раціональне використання амортизаційного фонду та управління процесом кругообігу фондів забезпечується побудовою норм амортизації, які мають забезпечувати повне відшкодування інвестованих у основні засоби коштів незалежно від перспективної потреби у оновленні.

Розвиток інноваційних технологій, удосконалення техніки, швидка зміна уподобань споживачів та інші чинники викликають необхідність у зменшенні нормативних термінів експлуатації обладнання. Саме це і буде виступати причиною перегляду нормативних термінів експлуатації основних засобів та встановлення на цій основі економічно доцільних норм амортизації.

Постановка проблеми. Амортизаційні відрахування включаються до складу фінансових витрат і зменшують базу оподаткування прибутку. Питаннями порівняльного аналізу різних методів нарахування амортизації займаються такі науковці як: Андрійчук В.Г., Боткіна О.І., Гайдучкий А.П., Добриніна О.І., Костюченко В.М., Ткаченко Н.М., Хачатурова Т.С., Череп А.В. та інші.

Визначення оптимальної амортизаційної політики дозволить підприємству прискорити процеси

оновлення основних засобів, оптимізувати базу оподаткування, підвищити конкурентоспроможність продукції за рахунок набуття конкурентних переваг шляхом прискорення впровадження результатів НТП у виробничі процеси.

Результати. Питання визначення оптимальної амортизаційної політики в економічній літературі не нові. У колишньому СРСР норми амортизації переглядалися 8 разів: у 1923, 1930, 1938, 1949, 1951, 1955, 1963, 1975 та 1991 роках.

У роки революції та в період громадянської війни процес відтворення основних засобів було перервано, амортизаційний фонд перестав нараховуватись. Практика нарахування амортизації була відновлена лише у роки нової економічної політики (НЕП). Але норм амортизації при цьому встановлено не було. Лише у 1923 році було затверджено нові норми нарахування амортизації, які були диференційовані за трьома групами основних засобів: для кам'яних будівель та капітальних споруд – 3,5%, для дерев'яних будівель, машин та обладнання – 5-10%, для транспортних засобів, інвентарю та інструментів – 10-15%. Норми амортизації було встановлено до первісної вартості.

У 1930 році були визначені нові норми амортизації. Основна їх особливість заключалась у тому, що вони були диференційовані по основних видах основних засобів у відповідності до розширеної класифікації. В цих нормах враховувались змінність та завантаженість обладнання. Диференційовані норми 1930 року використовувались до 1963 року.

В той же час у 1938 році було введено середньо-галузеві норми амортизації. Вони діяли, поряд із диференційованими нормами 1930 року, і слугували лімітом, який визначав амортизаційний фонд по галузі та кожному підприємству. Розподіл нарахованого фонду для включення у собівартість продукції відбувався за нормами, встановленими у 1930 році.

Іншою особливістю норм амортизації 1938 року було виділення норм амортизації на капітальні ремонти та реновацію. Створення цільового фонду фінансових ресурсів для капітального ремонту було зумовлено необхідністю підтримання у необхідному технічному стані основних засобів. Фінансування капітального ремонту, що здійснювалось за рахунок собівартості продукції до 1938 року, не забезпечувало вирішення цієї проблеми.

Перегляд норм у 1949, 1951, 1955 роках стосувався уточнення амортизації по окремих галузях. Не змінювались загальні норми амортизації, але корегувалась частка відрахувань на капітальні ремонти. За цей період створився та поступово поглиблювався розрив між діючими диференційованими нормами 1930 року та затвердженими середньо-галузевими нормами. Такий стан став причиною негативних явищ у процесах відтворення основних засобів як окремих підприємств, так і в межах галузей та економіки країни в цілому.

Для вирішення цих проблем у 1963 році було введено нові норми амортизації. Головними особливостями цих норм стало наступне:

- встановлення єдиних норм для всього народного господарства;
- відміна середньо-галузевих норм;
- широка диференціація норм амортизації за видами, групами та об'єктами;
- повніший облік морального зношення;
- зростання норм амортизації за рахунок відрахувань на реновацію при несуттєвому – на 1% зростанні відрахувань на капітальні ремонти;
- у витрати на ремонти, крім капітального, були включені витрати на середні ремонти та модернізацію основних засобів.

Таким чином, головним результатом введення нових норм амортизації 1963 року стало прискорення обороту основних фондів, збільшення витрат на реновацію, обмеження масштабів капітального ремонту та оптимізація процесу відтворення основних засобів в цілому.

1 січня 1972 року була проведена переоцінка основних фондів, що стало причиною уточнення норм амортизації, яке відбулось у 1975 році. Нові норми амортизації зберегли основні принципи та методологію в цілому норм 1963 року. Однак, нові норми амортизації мали: більш розширену класифікацію; збільшену кількість норм; зниження частки капітального ремонту; зростання частки на реновацію.

Потреба у прискореному впровадженні результатів науково-технічного прогресу вимагала від підприємств прискорення темпів оновлення основних засобів, особливо їх активної частини, зменшення витрат на ремонтні роботи. У 1991 році було введено нові норми амортизації, головною особливістю яких була відміна частки амортизаційних відрахувань, яка спрямовувалась на капітальні витрати, що сприяло зростанню частки відрахувань на реновацію. З введенням цих норм амортизація нараховується лише на повне відновлення основних засобів.

Згідно «Положення про порядок визначення амортизації та віднесення амортизаційних відрахувань на витрати виробництва (обігу)» амортизації підлягали витрати, пов'язані із:

- придбанням та введенням в експлуатацію основних фондів;
- самостійним виготовленням основних фондів;
- проведенням певних видів ремонтів, реконструкції і модернізації основних фондів;
- поліпшенням земель.

Крім того в межах встановлених норм відбулась їх уніфікація. Для здійснення процесу нарахування

амортизації основні фонди підприємства поділяли на такі групи:

- група 1 — будівлі, споруди, їх компоненти, передавальні пристрої;
- група 2 — транспортні засоби, меблі, офісне обладнання, побутові електромеханічні прилади та інструменти, інформаційні системи;
- група 3 — інші основні фонди, що не ввійшли до груп 1 і 2.

Річні норми амортизаційних відрахувань, затверджені згаданим «Положенням...», встановлювалися у відсотках до балансової вартості кожної із груп основних фондів на початок звітного періоду у таких розмірах: група 1 – 5%; група 2 – 25%; група 3 – 15%.

Безсумнівно впровадження нової амортизаційної політики та встановлення нових норм амортизації було суттєвим кроком вперед. Ці норми амортизації діяли до 2004 року. Починаючи з 2004 року норми амортизації було знову переглянуто. Норми амортизації було встановлено для основних фондів, які були введені в дію до 01.01.2004 року, та для нових основних фондів (табл. 1).

Таблиця 1

Норми амортизації основних фондів

Групи основних фондів	Види основних фондів, які входять до групи основних фондів	Норми амортизації (з розрахунку на календарний квартал) до витрат, понесених (нарахованих) платником податку у зв'язку з придбанням, спорудженням та поліпшенням	
		груп 1, 2 і 3 до 1 січня 2004 року **	нових основних фондів груп 1, 2 і 3 після 1 січня 2004 року
1	будівлі, споруди, їх структурні компоненти та передавальні пристрої, в тому числі жилі будинки та їх частини (квартири і місця загального користування), вартість капітального поліпшення землі	1,25%	2%
2	автомобільний транспорт та вузли (запасні частини) до нього; меблі; побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, інше конторське (офісне) обладнання, устаткування та приладдя до них	6,25%	10%
3	будь-які інші основні фонди, не включені до груп 1, 2 і 4	3,75%	6%
4	електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, інші інформаційні системи, комп'ютерні програми, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує вартість малоцінних товарів (предметів)	15%	

* п. 8.2.2 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" (в редакції Закону N 283/97-ВР від 22.05.97 р.)

** п.1 р. II Закону України "Про внесення змін до закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" (N 1957-IV від 01.07.2004 р.)

Впровадження нових норм амортизації було викликано значними змінами вартості основних фондів. Період швидкої інфляції викликав викривлення у реальній вартості основних засобів, а проведені переоцінки основних засобів не дозволили виправити ситуацію, що склалась.

Крім того, з 01.01.03 р. «з'явилася» 4 група основних фондів. Раніше об'єкти, які підпадали під цю групу, включалися до складу основних фондів 2 групи. Необхідність запровадження 4 групи основних фондів викликана прискоренням впровадження темпів НТП у виробництво обчислювальної техніки, засобів зв'язку тощо. Крім того, як видно із таблиці, переглянуто норми амортизації по групах основних фондів.

Податковим кодексом України встановлюється новий порядок нарахування податку на прибуток, який набирає чинності з 1 квітня 2011 року. Одним із чинників зміни бази оподаткування є запровадження нових методів амортизації основних засобів.

Відповідно до положень Податкового кодексу України (далі – ПКУ) нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється наказом по підприємству при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс) і призупиняється на період його виводу з експлуатації.

При введенні в дію Податкового кодексу з 01 квітня 2011 року передбачено пооб'єктний облік

основних засобів у межах 16 груп та визначено мінімально припустимі терміни корисного використання основних засобів (табл. 2). Такий підхід дає можливість здійснювати державі регулювання амортизаційної та, відповідно, податкової політики підприємств.

Таблиця 2

Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів і мінімально допустимі терміни їх амортизації

Групи основних засобів	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
група 1 - земельні ділянки	-
група 2 - капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 - будівлі,	20
споруди,	15
передавальні пристрої	10
група 4 - машини та обладнання	5
з них:	
електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роєлті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 2500 гривень	2
група 5 - транспортні засоби	5
група 6 - інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
група 7 - тварини	6
група 8 - багаторічні насадження	10
група 9 - інші основні засоби	12
група 10 - бібліотечні фонди	-
група 11 - малоцінні необоротні матеріальні активи	-
група 12 - тимчасові (нетитульні) споруди	5
група 13 - природні ресурси	-
група 14 - інвентарна тара	6
група 15 - предмети прокату	5
група 16 - довгострокові біологічні активи	7

Одним із основних чинників, який регулює відтворювальні процеси на підприємствах, виступає обраний підприємством метод нарахування амортизації. Певні методи нарахування амортизації дозволяють збільшити або зменшити витрати на певному етапі життєвого циклу продукції, відкорегувати базу оподаткування відповідно до завантаження виробничих ліній, регулювати темпи відтворювальних процесів на підприємстві. Проведений аналіз існуючих методів нарахування амортизації дозволив автору визначити найбільш доцільні умови використання певних методів нарахування амортизації (табл. 3).

Введення і дію Податкового кодексу України розширило можливості підприємств щодо використання окремих методів нарахування амортизації та дозволило узгодити бухгалтерський та податковий облік.

Згідно з пп. 145.1.5 п. 145.1 ст. 155 ПКУ амортизація основних засобів може нараховуватися із застосуванням таких методів:

- прямолінійного;
- зменшення залишкової вартості;
- прискореного зменшення залишкової вартості;
- кумулятивного;
- виробничого.

Порядок розрахунку амортизаційних відрахувань наведено у табл. 4.

Таблиця 3

Найбільш доцільні умови використання окремих методів нарахування амортизації

Метод нарахування амортизації	Найбільш доцільні умови використання
прямолінійний метод	а) виробництво різномірної продукції, б) рівномірна експлуатація об'єкта, в) незначний моральний знос; г) товар на етапі зрілості.
метод зменшення залишкової вартості	а) основні засоби використовуються у виробництві різномірної продукції, б) швидкий фізичний і моральний знос, в) необхідність швидкого накопичення коштів для прискореного відновлення основних засобів; г) товар на етапі старіння для підприємств-послідовників.
кумулятивний метод	а) об'єкт використовується у виробництві різномірної продукції, б) швидкий фізичний і моральний знос, в) необхідність швидкого накопичення коштів для прискорення оновлення основних засобів; г) товар на етапі зрілості для підприємств-новаторів; д) товар на етапі старіння для підприємств-послідовників.
метод прискореного зменшення залишкової вартості	а) об'єкт використовується у виробництві різномірної продукції, б) швидкий моральний та фізичний знос, в) необхідність швидкого накопичення коштів для прискореного оновлення основних засобів; г) товар на етапі зрілості для підприємств-новаторів; д) товар на етапі старіння для підприємств-послідовників.
виробничий метод	а) об'єкт використовується для виробництва одного виду продукції або надання тих самих послуг; б) строк корисного використання об'єкта безпосередньо визначається його ресурсом: кількістю випущених за його допомогою одиниць продукції т.п.; в) нерівномірність експлуатації об'єкта; г) кількість планової і випущеної продукції з його використанням надійно вимірюється; д) роль морального зносу незначна; е) використання на будь-якому етапі життєвого циклу товару.
метод зменшення залишкової вартості (податковий)	а) використовується для цілей оподаткування; б) передбачає різні темпи списання основних засобів різних груп; в) не враховує обсяги виробництва продукції та інтенсивність використання у різні періоди експлуатації основних засобів; г) використання при виробництві різномірної продукції; д) товар на етапі зрілості.
метод прискореної амортизації (податковий):	а) передбачає збільшені обсяги списання у перші роки експлуатації основних засобів; б) товар на етапі зрілості для підприємств-новаторів; в) товар на етапі старіння для підприємств-послідовників.

Таблиця 4

Методика розрахунку амортизаційних відрахувань за різними методами

Метод	Визначення річної суми амортизації	Примітка
Прямолінійний	ділення вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта	
Зменшення залишкової вартості	добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації	річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість
Прискореного зменшення залишкової вартості	добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється відповідно до строку корисного використання об'єкта і подвоюється	метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів, що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби)

Метод	Визначення річної суми амортизації	Примітка
Кумулятивний	добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнту	кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця строку корисного використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання
Виробничий	місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації	Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів.

Відповідно до Податкового кодексу України нарахування амортизації в цілях оподаткування здійснюється підприємством за методом, визначеним наказом про облікову політику з метою складання фінансової звітності, та може переглядатися в разі зміни очікуваного способу отримання економічних вигод від його використання. При цьому, нарахування амортизації за новим методом починається з місяця, наступного за місяцем прийняття рішення про зміну методу амортизації (пп. 145.1.9 п. 145.1 ст. 145 ПКУ) [Методи нарах амортиз].

При введенні в дію Податкового кодексу з 01 квітня 2011 року передбачено пооб'єктний облік основних засобів у межах 16 груп та визначено мінімально припустимі терміни корисного використання основних засобів (табл. 5).

Таблиця 5

Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів і мінімально допустимі терміни їх амортизації

Групи основних засобів	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
група 1 - земельні ділянки	-
група 2 - капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 - будівлі, споруди,	20
передавальні пристрої	15
група 4 - машини та обладнання	10
з них:	5
електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роємлі, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 2500 гривень	2
група 5 - транспортні засоби	5
група 6 - інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
група 7 - тварини	6
група 8 - багаторічні насадження	10
група 9 - інші основні засоби	12
група 10 - бібліотечні фонди	-
група 11 - малоцінні необоротні матеріальні активи	-
група 12 - тимчасові (нетитульні) споруди	5
група 13 - природні ресурси	-
група 14 - інвентарна тара	6
група 15 - предмети прокату	5
група 16 - довгострокові біологічні активи	7

По двох групах основних засобів 1 – земельні ділянки та 13 – природні ресурси амортизація не нараховується.

Протягом еволюції норм амортизації відбувались постійні коливання у кількості визначених груп основних засобів для проведення розрахунків та власне зміни самих норм. Переваги та недоліки кожного із затверджених порядків нарахування амортизації важко відчути одразу, в наслідок того, що амортизація

охоплює стадії виробництва та обігу продукції, виготовленої на даному обладнанні за весь період його функціонування.

Висновки. Базою формування амортизаційного фонду підприємства, крім норм амортизації, обраного методу нарахування амортизації, виступають: нормативний термін експлуатації обладнання та база нарахування амортизації – первісна або відновна вартість основних засобів.

При встановленні норм амортизаційних відрахувань необхідно керуватись економічною доцільністю визначення термінів функціонування засобів праці, які повинні враховувати техніко-економічні характеристики основних засобів, темпи науково-технічного прогресу в країні та галузі, умови експлуатації (агресивність середовища, інтенсивність завантаження, якість та вартість проведення ремонтних робіт), якість робочої сили, що займається як обслуговуванням, так і експлуатацією машин та обладнання. Встановлення тривалості амортизаційного періоду (нормативного терміну експлуатації обладнання) – виступає одним із складних питань забезпечення ефективного відтворювального процесу на підприємстві. Саме за цей період повинно відбутись повне відшкодування вартості основних засобів, які використовуються підприємством.

Рух амортизації охоплює стадії виробництва та обігу продукції, виготовленої на даному обладнанні за весь період його функціонування. Цей процес не співпадає з відновленням основних засобів, яке за масштабами ширше амортизації, на величину періоду створення нових потужностей замість тих, що вибули. Існують різні думки щодо віднесення процесу втілення коштів амортизаційного фонду у нові засоби праці. На думку одних авторів цей процес є складовою процесу амортизації, на думку інших – це самостійний етап у кругообігу фондів.

Ми погоджуємось із думкою тих науковців, які розглядають процес перевтілення амортизаційного фонду у основні засоби як самостійний процес кругообігу основних фондів, оскільки саме визначення амортизації дозволяє зробити такі висновки:

- 1) амортизація розглядається як процес перенесення вартості основних засобів на виготовлену продукцію;
- 2) амортизація розглядається як процес відшкодування вартості основних засобів в наслідок їх фізичного зношення;
- 3) накопичена сума амортизації може використовуватись не лише на придбання основних засобів (інвестування), а може бути авансована у придбання оборотних активів для забезпечення безперервності виробничих процесів.

Таким чином амортизація може розглядатись через відшкодування витрат на придбання основних фондів, накопичення та повернення вкладених коштів для забезпечення відтворення виробничого потенціалу, а не як безпосередньо процес придбання нових основних засобів.

Грошовий амортизаційний фонд – це фінансовий результат накопичення послідовно здійснюваних амортизаційних відрахувань. Амортизаційні відрахування можна розглядати як ту частину вартості засобів праці, яка у кожному новому кругообігу фондів підприємства по мірі їх зношення визначається та продовжує рух у складі нової вартості спочатку у вигляді незавершеного виробництва, пізніше як частина вартості готової продукції, а після її реалізації накопичується у резервному фонді грошових коштів, призначеного для відшкодування авансованих витрат в основні засоби.

Таким чином амортизаційні відрахування, відображаючи величину перенесеної вартості, одночасно показують ступінь зносу основних засобів, але лише фізичну.

Література

1. Дрейпер Н., Смит Г. Прикладной регрессионный анализ. В 2-х кн. Кн.2 / Пер. с англ. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 1987. – 351 с.
2. Завгороднев В. Консультує ДПА України: Переоцінка та індексація основних фондів. / Завгороднев В. // "Вісник податкової служби України". – №17 – 2008.
3. Методи нарахування амортизації основних засобів у контексті Податкового кодексу. Від ДПА у Харківській області. [Електронний ресурс] <http://gni33.mainmaker.com/?p=915>
4. Классификация групп основных средств и других необоротных активов и минимально допустимых сроков их амортизации (с 01.04.2011 г.). Довідкова інформація. Ліга-закон. [Електронний ресурс] http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ST001980.html

Надійшла 13.03.2011